

Ľ. Voľanská, L. Kováčsová,
S. G. Lutherová,
M. Hlinčíková, J. Výboštok,
M. Káčerová (Eds.)

SUB- URBAN- ISATION COMMUNITY, IDENTITY AND EVERYDAYNESS

Suburbanizácia: komunita, identita a každodennosť
Book of Abstracts · Zborník abstraktov
from a conference held on April 28–29, 2025, in Bratislava.

Ústav etnológie
a sociálnej antropológie
Slovenskej akadémie vied, v. v. i.

Katedra ekonomickej
a sociálnej geografie,
demografie a územného
rozvoja PrF UK

GEOGRAFICKÝ
ÚSTAV SLOVENSKEJ
AKADÉMIE VIED

BOOK OF ABSTRACTS - ZBORNÍK ABSTRAKTOV FROM A CONFERENCE HELD ON APRIL 28–29, 2025.

Konferencia sa konala pod záštitou projektu

APVV-20-043 Suburbanizácia: Komunita, identita a každodennosť.

The conference was held under the auspices of the project

APVV-20-043 Suburbanization: Community, identity and everydayness.

Editorky · Editors: Mgr. Ľubica Voľanská, PhD., Mgr. Laura Kováčsová, Mgr. Soňa. G. Lutherová, PhD., Mgr. Miroslava Hlinčíková, PhD., Mgr. Ján Výboštok, PhD.

Design and layout: Livia Lörinczová

Published by: Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.

Geografický ústav SAV, v. v. i.

Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie

a územného rozvoja, PriF UK

Slovenská geografická spoločnosť

Strany/Pages: 61

ISBN: 978-80-69127-02-9

DOI: <https://doi.org/10.31577/2025.9788069127029>

SUBURBANISATION: COMMUNITY, IDENTITY AND EVERYDAYNESS

Invitation to the Interdisciplinary
Conference
BRATISLAVA,
APRIL 28 - 29, 2025

CONFERENCE DATE:
APRIL 28 - 29, 2025
Venue: Bratislava, Centrum Salvator

WE WELCOME PAPERS THAT ENGAGE WITH THE FOLLOWING THEMES:

- local communities in suburban spaces,
- mobility, commuting, and daily rhythms in the suburbs,
- original and new inhabitants in a process of dynamic change,
- the future of suburban spaces,
- demographic transformations of the city and the suburbs,
- processes of identification with place, the making and remaking of home,
- housing versus home,
- the growth of suburban space and the environment,
- identity of a place and belonging.

PRESENTATION FORM:

- oral presentation
- workshop - practical event, free-format exchanges, guided interactions
- poster - an opportunity for those who do not wish to present orally

Photo by Martin Šveda

Suburbanisation is a continuing trend in the development dynamics of post-socialist cities, which are increasingly expanding into their hinterlands. Due to the growing intensity of daily interactions with the urban centre, this territory is becoming a space of social, economic, and cultural transformations. In the context of migration, not only are the landscape and built environment of growing settlements changing, but new identities are also being negotiated and created, relationships to the locality are being re-evaluated, and individual experiences of home are being reframed.

This event aims to bring together scholars from diverse fields—such as human geography, demography, social anthropology, or urban sociology—to engage in a dialogue about the region's socio-spatial dynamics transforming suburban landscapes. By combining qualitative and quantitative insights, this conference aims to foster a deeper understanding of the spatial, economic, social, and cultural transformations at play in suburbanisation.

REGISTRATION:

January 30, 2025 (including abstract submission)

PLEASE REGISTER HERE:

<https://forms.gle/AVD1Gx56igJXntCa7>

CONTRIBUTION ACCEPTANCE NOTIFICATION:

February 15, 2025

PARTICIPATION FEE: 50 €

PARTICIPATION FEE FOR STUDENTS: 0 €

For further questions, do not hesitate to contact subkik.conf@gmail.com.

ORGANISERS:

- Institute of Geography, Slovak Academy of Sciences
- Institute of Ethnology and Social Anthropology, Slovak Academy of Sciences
- Department of Economic and Social Geography, Demography and Territorial Development Faculty of Natural Sciences, Comenius University in Bratislava
- Slovak Geographical Society

ORGANIZING AND SCIENTIFIC COMMITTEE:

- Miroslava Hlinčíková, SAS, Institute of Ethnology and Social Anthropology, Bratislava
- Marcela Káčerová, Comenius University in Bratislava, Faculty of Natural Sciences
- Laura Kováčsová, SAS, Institute of Ethnology and Social Anthropology, Bratislava
- Soňa G. Lutherová, SAS, Institute of Ethnology and Social Anthropology, Bratislava
- Juraj Majo, Comenius University in Bratislava, Faculty of Natural Sciences
- Katarína Rišová, SAS, Institute of Geography, Bratislava
- Pavel Šuška, SAS, Institute of Geography, Bratislava
- Martin Šveda, SAS, Institute of Geography, Bratislava
- Ľubica Voláňská, SAS, Institute of Ethnology and Social Anthropology, Bratislava
- Monika Vrzgulová, SAS, Institute of Ethnology and Social Anthropology, Bratislava
- Ján Výboštok, SAS, Institute of Geography, Bratislava

OBSAH

MARTIN OUŘEDNÍČEK

Long-term development of the suburbanisation process: the Czech-Slovak experience	8
Dlouhodobý vývoj procesu suburbanizace: česko-slovenská zkušenost	10

TEREZIE LOKŠOVÁ

Postsocialist suburban governmentality: A shift from reactive to proactive discourse in the case of Brno, the Czech Republic	12
Governmentalita v postsocialistických suburbiích: od reaktivního k proaktivnímu diskurzu	13

JIŘÍ-JAKUB ZÉVL

Time-space mobility within Prague's suburbs: local centres, commuting areas and autonomy of hinterland	14
Časoprostorová mobilita v rámci pražských předměstí: lokální centra, spádové oblasti a autonomie zázemí	15

VÁCLAV JAROŠ

Population mobility and commuting patterns in suburban areas, based on geolocation data	16
Mobilita obyvatel a dojížděkové vztahy v suburbánních oblastech, na základě geolokačních dat	17

MARTIN ŠVEDA, DUŠAN GOLD

Sleepover only: Daily rhythms of Bratislava suburban populations	18
Len prespať: denný rytmus prítomnosti obyvateľstva v Bratislavských suburbiách	20

JÁN VÝBOŠŤOK, FRANTIŠEK KRIŽAN, MICHALA SLÁDEKOVÁ MADAJOVÁ

How does proximity to kindergartens shape housing prices? The case of Bratislava suburbs	22
Ako mení dostupnosť škôlky cenu bývania? Prípad bratislavských predmestí	24

SOŇA G. LUTHEROVÁ

"I am living my dream... For now." The Uncertainties of Suburban Life in Bratislava	26
„Žijem svoj sen... Nateraz." Neistoty suburbánneho bývania v okolí Bratislavy	27

KATARÍNA RIŠOVÁ

Spatial separation of mothers' daily activities in the Bratislava suburbs	28
Priestorová separácia denných aktivít matiek v bratislavskom suburbiu	29

ĽUBICA VITKOVÁ, ZUZANA SUCHÁNKOVÁ KATARÍNA STEUL ZAŤKOVÁ, PAVEL BETÁK

Public spaces as an important socialisation factor in suburbanized areas	30
Verejné priestranstvá ako dôležitý socializačný faktor v suburbanizovaných oblastiach.	32

MONIKA VRZGULOVÁ

Podkerepušky. Everyday life, communication, and identity	34
Podkerepušky. Každodennosť, komunikácia a identita	35

GABRIELA REPASKÁ

Development and demographic structure of the suburban zone of Nitra city	36
Vývoj a demografická štruktúra suburbánnej zóny mesta Nitra	38

LADISLAV NOVOTNÝ, JANETTA NESTOROVÁ DICKÁ, LORÁNT PREGI, MARIÁN KULLA

Suburban development of Košice and potential impacts of the Volvo investment	40
Suburbánny vývoj Košíc a potenciálne dopady investície spoločnosti Volvo	42

LORÁNT PREGI, LADISLAV NOVOTNÝ

The impact of selective migration on the age structure of the population in the Functional Urban Regions of Bratislava and Košice	44
Vplyv selektívnej migrácie na vekovú štruktúru obyvateľstva funkčných mestských regiónov Bratislava a Košice	46

MARTIN LUKÁČ KINČEŠ

The phenomenon of “transferred identities” in a large-city suburb (an example of the village of Šenkvice)	48
Fenoménn „prenesených identít“ na predmestí veľkomesta (príklad obce Šenkvice)	50

PAVEL ŠUŠKA

Resilient Roots: Indigenous Strategies in Navigating Suburban Socio-Political Dynamics in a suburb in the Bratislava city hinterland	52
Nerovné pole príslušnosti: Dynamika kapitálu a moci medzi dlhodobými obyvateľmi v suburbanizovanej obci	53

ĽUBICA VOĽANSKÁ

Where Do We Belong? Close People, Familiar Places, and Identity Associated with the Concept of Belonging	54
Kam patríme? Blízki ľudia, známe miesta a identita spojená s pojmom “belonging”	56

JURAJ MAJO, MARCELA KÁČEROVÁ

Theoretical approaches in the study of religion/nonreligion in suburban areas (example of Bratislava)	58
Teoretické prístupy v štúdiu náboženstva/nenáboženstva v suburbánnych oblastiach (príklad Bratislavy)	60

SUB- URBAN- ISATION COMMUNITY, IDENTITY AND EVERYDAYNESS

PONDELOK 28. 4. 2025

8:30 – 9:00 Registrácia

9:00 – 11:00 POZVANÉ PREDNÁŠKY

Martin Ouředníček

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje,
Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta
Dlouhodobý vývoj procesu suburbanizace: česko-slovenská
zkušenost

Terezie Lokšová

Centrum pro studium sociální změny a materiálního prostředí,
Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Governmentalita v postsocialistických suburbiiích:
od reaktivního k proaktivnímu diskurzu

11:00 – 11:15 Prestávka

11:15 – 12:45 SEKCIA 1

Jiří-Jakub Zévl

Časopriestorová mobilita v rámci pražských predmestí:
lokálne centrá, dochádzkové oblasti a autonómia zázemia

Václav Jaroš

Mobilita v suburbánních oblastech

Martin Šveda, Dušan Gold

Len prespať: denný rytmus prítomnosti obyvateľstva
v Bratislavských suburbiiích

Ján Výboštok, František Křižan,

Michala Sládeková Madajová

Ako mení dostupnosť škôlky cenu bývania?
Prípad bratislavských predmestí

Sona G. Lutherová

„Žijem svoj sen... Nateraz.“ Neistoty suburbánneho bývania
v okolí Bratislavy

12:45 – 13.45 Obedná prestávka

13:45 – 15:15 SEKCIA 2

Katarína Rišová

Priestorová separácia denných aktivít matiek v bratislavskom
suburbiiu

Zuzana Suchánková, Ľubica Vitková,

Katarína Steul Zaťková, Pavel Beták

Verejné priestory ako dôležitý socializačný faktor
v suburbanizovaných oblastiach

Monika Vrzgulová

Podkorepušky. Každodennosť, komunikácia a identita

Gabriela Repaská

Vývoj a demografická štruktúra suburbánnej zóny mesta Nitra

Ladislav Novotný, Loránt Pregi, Marián Kulla,

Janetta Nestorová Dická

Suburbánný vývoj Košíc a potenciálne dopady investície
spoločnosti Volvo

Loránt Pregi, Ladislav Novotný

Vplyv selektívnej migrácie na vekovú štruktúru obyvateľstva
funkčných mestských regiónov Bratislava a Košice

15:15 – 15:30 Prestávka

15:30 – 17:00 SEKCIA 3

Martin Lukáč Kinčes

Fenómén „prenesených identít“ na predmestí veľkomesta
(príklad obce Šenkvice)

Matej Butko

Stále dedina Chorvátov? O meniacom sa charaktere komunity,
jej identity, kultúry a politik v suburbiiách Bratislavy

Pavel Šuška

Nerovné pole prináležitosti: dynamika kapitálu a moci medzi
dlhodobými obyvateľmi v suburbanizovanej obci

Ľubica Voľanská

Kam patríme? Blízki ľudia, známe miesta a identita spojená
s pojmom „belonging“

Juraj Majo, Marcela Káčerová

Teoretické aspekty výskumu náboženstva/ne-náboženstva
v suburbánnom prostredí (príklad Bratislavy)

17:00 – 18:30 Prehliadka starého mesta Bratislavy

**19:00 Neformálne posedenie, Viecha modranských
vinárov, Radlinského 2799/24, Bratislava - Staré Mesto**

UTOROK 29. 4. 2025

9:00 Odchod na exkurziu do prímestského satelitu

13:00 – 14:00 Spoločný obed

14:00 Ukončenie konferencie

MARTIN OUŘEDNÍČEK

Charles University, Faculty of Science, Department
of Social Geography and Regional Development,
Urban and Regional Laboratory

Long-term development of the suburbanisation process: the Czech-Slovak experience

KEYWORDS: suburbanisation, suburbia, suburbanites, zones of
residential suburbanisation, time, hinterland of Prague

During the transformation period, roughly from the time of the collapse of the common state, deconcentration trends intensified in Czechia and Slovakia, as well as in other Central and Eastern European countries, which began to visibly transform their metropolitan regions. The population decline of large cities, primarily as a result of changes in the functioning of the economy, labour market and housing, and subsequent migration to hinterlands, sparked great interest in research on metropolitan regions not only in geography, but also in related disciplines. This new and surprising development was commented on in social geography as a new stage or phase in the development of post-socialist cities and, following the example of Anglo-Saxon authors, was labelled suburbanisation.

The paper focuses on discussing the long-term development of the process of suburbanisation and decentralisation of urban residents and functions in general. Then it provides examples of research from the Czech-Slovak environment. In the first part of the presentation, we discuss various perspectives on the definition, temporal and spatial delimitation of suburbanisation and its inclusion in the broader context of urbanisation processes. The process of suburbanisation – like other concepts in social sciences – is understood diversely in professional discussions. Although this inconsistency can be perceived as a plurality of opinions, it also creates a difficult orientation not only among researchers, in comparative analyses, but also when presenting research outputs to the wider public and in the application sphere. The aim of the first part of the paper is to discuss the possibility of greater precision in dealing with geographical terms related to development in the hinterland of cities or the development of more detailed terminology for labelling specific processes and phenomena in this environment.

Since the mid-1990s, theories of stages of settlement systems' development and subsequently the concept of differential urbanisation have been used to explain and predict urban development. In connection with this paradigmatic direction of the turn of the millennium, we discuss the position of suburbanisation in the context of other urbanisation processes, the question of the beginning and end of suburbanisation and, more generally, the importance of time in the development of deconcentration tendencies in cities. The idea of urbanisation and suburbanisation as basic (historical) mechanisms of urban development and growth will be documented using historical maps and documents in the Prague agglomeration.

We address the product of the suburbanisation process (suburbia) and the question of how suburbia can be defined or recognised in the Czech and Slovak settlement system, how many suburbs we have and what proportion of the population living in them can be described as suburbanites. For this purpose, a newly created zoning of residential suburbanisation is presented, which was processed for the first time using a unified methodology for Czechia and Slovakia. Finally, the usefulness of using generalisations in researching urban regions is discussed.

BIO: Martin Ouředníček is a full professor of social geography at the Faculty of Science, Charles University, and head of the Urban and Regional Laboratory research team. In his scientific research, he focuses on urban and settlement geography, the study of changes in the social environment of urban regions, urbanisation and suburbanisation processes, and atlas creation. He is the editor of nine books, such as *Prague and Central Bohemia* (2022, Karolinum), *Historical Population Atlas of the Czech Lands* (2017, Karolinum), *Sub Urbs* (2013, Academia), and the author of more than 200 scientific publications. He is the editor of the web portals atlasobyvatelstva.cz and suburbanizace.cz. He is currently the principal investigator of the OP JAK project *A Mobile Society* (2025–2028).

FUNDING: This research was supported by the Johannes Amos Comenius Programme (P JAC), project No. CZ.02.01.01/00/23_025/0008717, *A Mobile Society: Opportunities and Risks of New Forms of Mobility for Czech Society and Economy*.

MARTIN OUŘEDNÍČEK

Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Urbánní a regionální laboratoř

Dlouhodobý vývoj procesu suburbanizace: česko-slovenská zkušenost

KLÍČOVÁ SLOVA: suburbanizace, suburbium, suburbanita, zóny rezidenční suburbanizace, čas, zázemí Prahy

V průběhu transformačního období, zhruba od období rozpadu společného státu, došlo v Česku a na Slovensku a podobně i v dalších zemích střední a východní Evropy k zesílení dekoncentračních trendů, které začaly viditelně transformovat naše metropolitní regiony. Populační úbytek velkých měst především v důsledku změn ve fungování ekonomiky, trhu práce a bydlení a následně migrace do jejich zázemí vyvolaly velký zájem o výzkum metropolitních regionů nejen v geografii, ale i v mnoha dalších disciplínách. Tento nový a do značné míry překvapivý vývoj byl v sociální geografii komentován jako nové stádium nebo fáze ve vývoji post-socialistických měst a po vzoru anglosaských autorů označen jako suburbanizace.

Příspěvek je zaměřen na diskusi dlouhodobého vývoje procesu suburbanizace a decentralizace městských obyvatel a funkcí v obecné rovině a následně na příkladech výzkumů z česko-slovenského prostředí. V první části prezentace diskutujeme různé náhledy na definování, časové a prostorové vymezení suburbanizace a jejího zařazení do širšího kontextu urbanizačních procesů. Proces suburbanizace – podobně jako další koncepty v sociálních vědách – je v odborné diskusi chápán velmi různorodě. Tato nejednotnost může být sice vnímána jako názorová pluralita, zároveň ale vytváří nesnadnou orientaci nejen mezi výzkumníky navzájem, při komparativních analýzách, ale také při prezentaci výstupů výzkumu širší veřejnosti i v aplikační sféře. Cílem první části příspěvku je diskutovat možnost větší přesnosti při nakládání s geografickými termíny svázanými s vývojem v zázemí měst nebo rozvinutí detailnější terminologie pro označování specifických procesů a jevů v tomto prostředí.

Pro vysvětlení a predikci vývoje byly již od poloviny 90. let využívány především teorie vývojových stádií systémů osídlení a následně také koncept diferenciální urbanizace. V souvislosti s tímto paradigmatickým směrem přelomu

tisíciletí bychom chtěli diskutovat pozici suburbanizace v kontextu dalších urbanizačních procesů, otázku začátku a konce suburbanizace a obecněji významu času ve vývoji dekoncentračních tendencí ve městech. Myšlenka o urbanizaci a suburbanizaci jako základních (historických) mechanismech vývoje a růstu města bude dokumentována s využitím historických map a dokumentů na území Pražské aglomerace.

Budeme se věnovat také produktu suburbanizačního procesu (suburbium) a otázce, jak lze definovat nebo rozpoznat suburbium v českém a slovenském sídelním systému, kolik máme u nás suburbií a jak velký podíl obyvatel v nich žijících je možné označit za suburbanity. K tomuto účelu bude prezentována nově vytvořená zónace rezidenční suburbanizace, která byla poprvé zpracována jednotnou metodikou pro Česko i Slovensko. Na závěr bude diskutována užitečnost využívání generalizací při výzkumu městských regionů.

BIO: Martin Ouředníček je profesorem sociální geografie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, vedoucím výzkumného týmu Urbánní a regionální laboratoř. Ve vědeckém výzkumu se zaměřuje na geografii města a osídlení, studium změn v sociálním prostředí městských regionů, urbanizační a suburbanizační procesy a atlasovou tvorbu. Je editorem devíti knih, například *Prague and Central Bohemia* (2022, Karolinum), *Historický atlas obyvatelstva českých zemí* (2017, Karolinum), *Sub Urbs* (2013, Academia) a autorem více než 200 vědeckých publikací. Je editorem webového portálu atlasobyvatelstva.cz a suburbanizace.cz. V současnosti je hlavním řešitelem projektu OP JAK *Společnost v pohybu* (2025–2028).

FINANCOVÁNÍ: Tento výzkum byl podpořen v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK) registrační číslo CZ.02.01.01/00/23_025/0008717 *Společnost v pohybu: příležitosti a rizika nových forem mobility pro českou společnost a ekonomiku*.

TEREZIE LOKŠOVÁ

Czech Academy of Sciences, Institute of Sociology,
Local and regional studies, CESCAME
Czech Academy of Sciences, Institute of Philosophy,
Department for the Study of Modern Czech Philosophy

Postsocialist suburban governmentality: A shift from reactive to proactive discourse in the case of Brno, the Czech Republic

KEYWORDS: governmentality, suburbs, rurality, mayors

From the mid-1990s, residential suburbanisation brought new experiences not only to the old residents and newcomers but also meant rapidly changing circumstances for the local mayors who had to deal with new conditions, pressures and issues. The mayors adapted to the changing conditions mainly through “learning by doing”. As the character of suburbanisation in the Brno Metropolitan Area evolved in time, so did the mayors’ approach. Through the two-wave research design (26 interviews with mayors in 2006–2009 and 2019) and the governmentality perspective, the research captured a substantial change in the practical approach to suburbanisation-related issues. The keynote will present changes in the situated self-understandings of the role of local authorities, the understanding of what is to be governed, and the boundaries of the governable. Lastly, the presentation will underline how rural imaginaries played a varied role in the reactive and proactive discourses that informed suburban governmentality.

BIO: Terezie Lokšová is an urban sociologist specialising in urban governance, policies, expertise, and epistemic inequalities. She is primarily interested in formal, top-down and expert processes. Her dissertation showed how the top-down public participation in Czech cities from 1989 on transformed urban governance and architectural practice. Currently, she focuses on the interplay of formal and informal innovations in CESCAME (Institute of Sociology, Czech Academy of Science) and the past and future of urban placemaking at the Institute of Philosophy of the Czech Academy of Science.

FUNDING: This research was supported by a Specific research project at Masaryk University, project num. MUNI/A/1359/2019.

Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., Lokální a regionální studia, CESCAME
Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., Oddělení pro studium moderní české
filosofie

Governmentalita v postsocialistických suburbiích: od reaktivního k proaktivnímu diskurzu

KLÚČOVÉ SLOVÁ: governmentalita, suburbia, venkov, starostové
a starostky

Od poloviny 90. let 20. století přinášela nová vlna rezidenční suburbanizace nové zkušenosti nejen starousedlíkům a přistěhovaným, ale také znamenala změny pro místní starosty a starostky. Ti se museli začít vypořádávat s novými podmínkami, tlaky a problémy a zpravidla se to učili sami „za pochodu“. Tak, jak se v čase vyvíjel charakter suburbanizace v brněnské metropolitní oblasti, tak se vyvíjel i přístup vedení obcí. Náš kvalitativní výzkum (26 rozhovorů se starosty a starostkami obcí v letech 2006–2009 a 2019) pomocí teoretické perspektivy governmentality identifikoval podstatnou proměnu přístupu k místním problémům souvisejícím se suburbanizací. Přednáška představí proměnu situovaného porozumění role místní samosprávy, jejich kompetencí a problémů k řešení od reaktivního k proaktivnímu diskurzu. Prezentace také ukáže, jaké role v obou diskurzech hrály normativní představy o tom, co je to venkov.

BIO: Terezie Lokšová je urbánní socioložka zaměřující se na městskou správu, městské politiky, expertízy a epistemické nerovnosti. Zajímá se především o formální, top-down a expertní procesy. Ve své disertační práci ukázala, jak top-down participace obyvatel v českých městech od roku 1989 ovlivňovala městskou správu a architektonickou praxi. V současné době se věnuje interakci formálních a neformálních inovací v CESCAME (Sociologický ústav AV ČR) a minulosti a budoucnosti městských politik na Filosofickém ústavu AV ČR.

Projekt byl podpořen specifickým výzkumem Masarykovy univerzity č.
MUNI/A/1359/2019.

JIŘÍ-JAKUB ZÉVL

Charles University, Faculty of Science, Department of Social Geography and Regional Development, Urban and Regional Laboratory

Time-space mobility within Prague's suburbs: local centres, commuting areas and autonomy of hinterland

KEYWORDS: suburbanization; rhythm analysis, regionalisation, daily mobility

This study focuses on the spatial and temporal aspects of mobility between Prague suburbs, specifically examining movements for work and services. It aims to reveal how functional relationships between settlements change over the course of the day. Specifically, it seeks to identify local centres that emerge outside the administrative territory of the capital city, define their catchment areas and examine how the mobility of residents in these areas changes during the day. The study is carried out by analysing mobile phone data to identify the commuting matrix in two time slices that differ in the spectrum of ongoing human activities. A comparison of the regionalisation of commuting in the two maps illustrates the dynamics of these movements. Our empirical findings identify a total of 53 local centres within the suburban zone and delineate the areas from which people commute to these centres. However, these centres and their commuting zones change over time.

The study is published in the article Suburban Autonomy? The Case of Inter-Suburban Commuting Outside Prague from 2025 in the journal *Tijdschrift voor economische en sociale geografie*.

BIO: Jiří-Jakub Zévl is an assistant professor at the Department of Social Geography and Regional Development, Faculty of Science, Charles University, where he also serves as Vice-Dean for IT and PR. His research focuses on suburbanisation, urbanisation processes and the settlement system in general. He is a member of the Czech Geographical Society.

JIŘÍ-JAKUB ZÉVL

Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Urbánní a regionální laboratoř

Časoprostorová mobilita v rámci pražských předměstí: lokální centra, spádové oblasti a autonomie zázemí

KLÍČOVÁ SLOVA: suburbanizace; analýza rytmtů; regionalizace;
denní mobilita

Tato studie se zaměřuje prostorové a časové aspekty mobility mezi pražskými suburbii, a sice na pohyby za prací a za službami. Jejím cílem je odhalit, jak se v průběhu dne mění funkční vztahy mezi sídly. Konkrétně se snaží identifikovat lokální centra, která vznikají mimo administrativní území hlavního města, vymezit jejich spádové oblasti a prozkoumat, jak se mobilita obyvatel v těchto oblastech proměňuje během dne. Studie je provedena na základě analýzy dat z mobilních telefonů, které identifikují dojížděkovou matici ve dvou časových řezech, které se liší spektrem probíhajících lidských aktivit. Porovnání regionalizace dojížděky ve dvou mapách znázorňuje dynamiku těchto pohybů. Naše empirická zjištění identifikují celkem 53 lokálních center v rámci suburbánní zóny a vymezují oblasti, odkud lidé do těchto center dojíždějí. Tato centra a jejich dojížděkové zóny se v čase nicméně proměňují.

Studie je publikována v článku Suburban Autonomy? The Case of Inter-Suburban Commuting Outside Prague z roku 2025 v časopise Tijdschrift voor economische en sociale geografie.

BIO: Jiří-Jakub Zévl je odborným asistentem na Katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, kde taktéž působí jako proděkan pro IT a PR. V rámci svého výzkumu se zabývá suburbanizací, urbanizačními procesy a obecně sídelním systémem. Je členem české geografické společnosti.

Population mobility and commuting patterns in suburban areas, based on geolocation data

KEYWORDS: population mobility, geolocation data, suburban areas, commuting, travel

Geolocation data from mobile operators represents a unique source of information about the mobility of residents and the patterns of their movements within a given area. In suburban areas, inter-municipal commuting patterns are strongly influenced by the proximity of core centres, with which they form complex units. This paper highlights the possibilities of monitoring these specific features using geolocation data from mobile operators. It presents specific examples of commuting and travel patterns in the hinterlands of large urban areas in the Czech Republic.

BIO: Václav Jaroš is a geographer and geoinformation data analyst working at the Ministry of the Interior of the Czech Republic in the Department of Strategic Development and Coordination of Public Administration. In his professional role, he specialises in the analysis of spatial data in the context of the territorial administrative division of the state, the accessibility of public administration, inter-municipal cooperation, and the creation of cartographic visualisations and map applications focused on the area of public administration. He is an expert on geolocation data on population mobility and its use in the public sector. In addition to his work at the ministry, he also works at the Department of Social Geography at Charles University, where he focuses on the issue of transport accessibility. His academic and professional career reflects his interest in the spatial aspects of public administration and their impact on the daily lives of citizens.

FUNDING: This research was funded by the EEA Funds 2014–2021 under the Good Governance Programme, project “Improving conditions for decentralisation and accessibility of public administration in the territory”.

Mobilita obyvatel a dojížd'kové vztahy v suburbánních oblastech, na základě geolokačních dat

KLÍČOVÁ SLOVA: mobilita obyvatel, geolokační data, suburbánní oblasti, dojížd'ka, vyjížd'ka

Geolokační data mobilních operátorů představují unikátní informační zdroj o mobilitě obyvatel a zákonitostech jejich pohybů v území. V suburbánních oblastech jsou meziobecní dojížd'kové vztahy silně ovlivněny blízkostí jádrových center, se kterými vytváří komplexní celky. Příspěvek poukazuje na možnosti monitorovat tato specifika pomocí geolokačních dat mobilních operátorů a na konkrétních příkladech představuje dojížd'kové a vyjížd'kové vztahy v zázemí velkých sídelních útvarů Česka.

BIO: Václav Jaroš je geograf a analytik geoinformačních dat působící na Ministerstvu vnitra ČR v odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy. Ve své profesní roli se specializuje na analýzu prostorových dat v kontextu územně správního členění státu, dostupnosti veřejné správy, meziobecní spolupráce a na tvorbu kartografických vizualizací a mapových aplikací zaměřených na oblast veřejné správy. Je odborníkem na geolokační data o mobilitě obyvatel a jejich využití ve veřejném sektoru. Kromě své činnosti na ministerstvu působí také na Katedře sociální geografie Univerzity Karlovy, kde se zaměřuje na problematiku dopravní dostupnosti. Ve své akademické i profesní dráze odráží svůj zájem o prostorové aspekty veřejné správy a jejich vliv na každodenní život občanů.

FINANCOVÁNÍ: Tento výzkum byl financován z Fondů EHP 2014 - 2021 v rámci programu Řádná správa projektu, projekt "Zlepšení podmínek pro decentralizaci a dostupnost veřejné správy v území".

MARTIN ŠVEDA^{1, 2} DUŠAN GOLD¹

¹ Comenius University Bratislava, Faculty of Natural Sciences,
Department of Regional Geography and Regional Development

² Slovak Academy of Sciences, Institute of Geography

Sleepover only: Daily rhythms of Bratislava suburban populations

KEYWORDS: daily rhythms, mobile phone data, suburbanisation,
Bratislava

This contribution presents a typology of chronopolises in the Bratislava metropolitan region based on weekly rhythms of population presence derived from mobile phone data. Applying fuzzy time-series clustering, we identify temporally coherent groups of municipalities and interpret them through rhythm analysis and functional-spatial characteristics. The typology reveals five dominant regimes—ranging from employment centres to commuter zones and recreational hinterlands—alongside a distinct, ambivalent category that captures atypical or mixed rhythms. A key novelty lies in the integration of weekend dynamics, including areas with declining presence even on weekends, and the detection of a “Friday effect” likely linked to telework and flexible schedules. The results highlight the temporal heterogeneity of suburban space and demonstrate the value of rhythm-based classification for understanding contemporary post-socialist urban transformation.

BIO: Martin Šveda is an associate professor at the Department of Regional Geography and Regional Development, Faculty of Natural Sciences, Comenius University Bratislava. At the same time, he is also an independent researcher at the Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences. His research primarily focuses on the processes of suburbanisation and their impact on the transformation of suburban settlements. He is also involved in monitoring the spatio-temporal patterns of inhabitants’ behaviour through mobile network location data.

Dušan Gold is a PhD student at the Department of Regional Geography and Regional Development, Faculty of Science, Comenius University in Bratislava. His research interests include the processing of mobile network location data in the context of spatial analyses, especially in the field of tourism. He

also focuses on the processing of various data in the context of maps or the issue of Sino-Indian rivalry in the South Asian region.

FUNDING: This research was supported by Comenius University Bratislava, project no. Grant UK/1326/2025.

MARTIN ŠVEDA^{1, 2} DUŠAN GOLD¹

¹ Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta,
Katedra regionálnej geografie a rozvoja regiónov

² Geografický ústav SAV, v. v. i.

Len prespať: denný rytmus prítomnosti obyvateľstva v Bratislavských suburbiách

KLÚČOVÉ SLOVÁ: denné rytmy, dáta mobilných telefónov,
suburbanizácia, Bratislava

Príspevok predstavuje typológiu chronopolí v Bratislavskom metropolitnom regióne na základe týždenných rytmov prítomnosti obyvateľstva odvodených z údajov mobilnej siete. Pomocou metódy fuzzy klastrovania časových radov identifikujeme rytmicky podobné skupiny obcí a interpretujeme ich cez perspektívu chronogeografie, funkčného využitia územia a hierarchie osídlenia. Výsledná typológia odhaľuje päť dominantných režimov – od za-mestnaneckých centier cez subcentrá až po rekreačné zázemie – a osobitnú ambivalentnú kategóriu s netypickými alebo zmiešanými rytmi. Novým prínosom je zahrnutie víkendovej dynamiky (ktorá je osobitne dôležitým aspektom Bratislavských suburbií, kde dochádza k poklesu prítomnosti aj počas víkendov) a identifikácia tzv. „slabého piatka“, pravdepodobne súvisiaceho s nárastom práce na diaľku a flexibilných pracovných režimov. Výsledky poukazujú na časovú heterogenitu suburbánneho priestoru a poukazujú na prínos rytmoanalýzy pri výskume post-socialistického mesta.

BIO: Martin Šveda pôsobí ako docent na Katedre regionálnej geografie a rozvoja regiónov Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Súčasne je aj samostatný vedecký pracovník na Geografickom ústave SAV. Vo svojej výskumnej činnosti sa zameriava predovšetkým na procesy suburbanizácie a ich dopady na transformáciu prímestských sídiel. Venuje sa aj sledovaniu časovo-priestorových vzorcov správania obyvateľov prostredníctvom lokalizačných údajov mobilnej siete.

Dušan Gold pôsobí ako doktorand na Katedre regionálnej geografie a rozvoja regiónov Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Vo svojej výskumnej činnosti sa venuje spracovaniu lokalizačných údajov mobilnej siete v kontexte priestorových analýz, najmä v oblasti turizmu.

Zameriava sa aj na spracovanie rôznych dát v rámci máp či problematike čínsko-indickej rivality v regióne Južnej Ázie.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Univerzitou Komenského v Bratislave, projekt č. Grant UK/1326/2025.

JÁN VÝBOŠŤOK^{1, 2} FRANTIŠEK KRIŽAN² MICHALA SLÁDEKOVÁ MADAJOVÁ^{1, 2}

¹ Slovak Academy of Sciences, Institute of Geography

² Comenius University Bratislava, Faculty of Natural Sciences,
Department of Regional Geography and Regional Development

How does proximity to kindergartens shape housing prices? The case of Bratislava suburbs

KEYWORDS: housing prices, kindergarten accessibility, hedonic price model, suburbanisation, Bratislava functional region

This study investigates the impact of proximity to kindergartens on housing prices in the post-socialist suburban context of the Bratislava metropolitan region. While global research has mostly demonstrated the positive effects of school localisation on property values, this study addresses a gap in understanding within post-socialist suburban environments. Using spatial econometric models and real estate transaction data, the analysis evaluates whether the relationship between kindergarten proximity and housing prices is positive or negative, its variability with distance, and how it differs between urban and suburban areas. Furthermore, the study examines variations based on municipal characteristics, including population size and density, as well as the type of kindergarten operator (public, private, or church-affiliated). The findings reveal a nuanced relationship between kindergarten proximity and housing prices, influenced by urban-suburban dynamics and local demographic factors. In specific contexts, proximity to kindergartens enhances housing values, while in others, it has a neutral or negative effect.

BIO: Ján Výbošťok works as a researcher at the Institute of Geography of the Slovak Academy of Sciences and as an assistant professor at the Faculty of Natural Sciences of Comenius University in Bratislava. He has extensive experience as a geospatial data analyst and GIS specialist. He has published several papers on housing affordability and income inequality. He is an active member of the SUBURBA lab in Bratislava.

František Križan is a professor at the Department of Regional Geography and Regional Development at the Faculty of Natural Sciences of Comenius University in Bratislava. His research primarily focuses on the geography of retail and consumption, the geography of education, and emerging trends in data collection and spatial analysis.

Michala Sládeková Madajová is an associate professor at the Department of Regional Geography and Regional Development of the Faculty of Natural Sciences at Comenius University in Bratislava and a researcher at the Institute of Geography of the Slovak Academy of Sciences. She has worked on several topics in human and regional geography, including analyses of pre-primary education. She is an expert in harmonising geographical data and statistical methods in human geography research.

FUNDING: This research was supported by the Slovak Research and Development Agency, project no. APVV-20-0432 and APVV-21-0286, and by the Scientific Grant Agency of the Ministry of Education, project no. VEGA 2/0008/24.

JÁN VÝBOŠŤOK^{1, 2} FRANTIŠEK KRIŽAN² MICHALA SLÁDEKOVÁ MADAJOVÁ^{1, 2}

¹ Geografický ústav SAV, v. v. i.

² Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta,
Katedra regionálnej geografie a rozvoja regiónov

Ako mení dostupnosť škôlky cenu bývania? Prípady bratislavských predmestí

KLÚČOVÉ SLOVÁ: cena bývania, dostupnosť materských škôl, hedonický cenový model, suburbanizácia, funkčný región Bratislava

Táto štúdia skúma vzťah medzi dostupnosťou materských škôl a cenami bývania v postsocialistickom suburbálnom kontexte metropolitného regiónu Bratislavy. Výskum v zahraničí zväčša poukázal na pozitívnu súvislosť medzi dostupnosťou škôlok a cenami nehnuteľností. Pre postsocialistické suburbie však takéto analýzy absentujú. Pomocou log-lineárnej regresnej analýzy skúmame či sa dostupnosť materských škôl – meraná vzdialenosťou a kapacitami – premieta do cenových prirážok na trhu s bývaním. Výsledky ukazujú, že vplyv materských škôl na ceny bývania je v skúmanom kontexte negatívny. Hoci je tento vplyv štatisticky významný, jeho veľkosť je zanedbateľná, čo naznačuje, že materské školy nie sú rozhodujúcim faktorom pri formovaní cien rezidenčných nehnuteľností v zázemí Bratislavy. Negatívna súvislosť zároveň naznačuje, že nová výstavba s prímiovou cenou vzniká v okrajových lokalitách sídiel s nižšou dostupnosťou materských škôl. Výsledky spochybňujú zaužívané paradigmy kapitalizácie občianskej vybavenosti a zdôrazňujú potrebu kontextovo citlivých interpretácií. Zároveň podčiarkujú dôležitosť integrovaného územného plánovania, ktoré zosúladí rozvoj bývania s včasným zabezpečením verejných služieb.

BIO: Ján Výboštok pôsobí ako vedecký pracovník Geografického ústavu SAV, v. v. i., a ako odborný asistent na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Má bohaté skúsenosti ako geopriestorový dátový analytik a GIS špecialista. Publikoval viacero prác o dostupnosti bývania a príjmových nerovnostiach. Je aktívnym členom bratislavského SUBURBA labu.

František Križan pôsobí ako profesor na Katedre regionálnej geografie a rozvoja regiónov Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Vo výskume sa zameriava najmä na geografiu maloobchodu a spotreby, geografiu vzdelávania a nové trendy v geografii so zreteľom na zber údajov a priestorovú analýzu.

Michala Sládeková Madajová pôsobí ako docentka na Katedre regionálnej geografie a rozvoja regiónov Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a ako výskumníčka v Geografickom ústave SAV, v. v. i. Venovala sa viacerým témam humánnej a regionálnej geografie vrátane analýz predprimárneho vzdelávania. Je odborníčkou na harmonizáciu geografických údajov a využitie štatistických metód v humánno-geografickom výskume.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, projekty č. APVV-20-0432 a APVV-21-0286 a Vedeckou grantovou agentúrou, projekt č. VEGA 2/0008/24.

SOŇA G. LUTHEROVÁ

Slovak Academy of Sciences, Institute of Ethnology
and Social Anthropology

"I am living my dream... For now."

The Uncertainties of Suburban Life in Bratislava

KEYWORDS: suburbs, placemaking, belonging, newcomers

The migration of middle and upper-class people to low-density residential areas remains a relatively new phenomenon in Slovakia's spatial redistribution (Šuška & Šveda, 2019). In the post-socialist context, the notion of suburban living has been constructed as a pathway to social mobility and security through private homeownership and the specific suburban lifestyle. This ideal reflects attempts to secure families' social status, merging aspirations for rural nostalgia while maintaining connections with the urban environment. However, suburban residents often face challenges such as limited infrastructure, social isolation, and reorganised daily routines. In their everyday lives, they redefine sociocultural meanings, cultivate a sense of belonging, and shape community perceptions.

This paper draws on research into perceptions of housing and suburban living from the perspective of newcomers from Bratislava or other regions in Slovakia. It explores placemaking as a dynamic process in which ideals and lived experiences intersect, creating tensions that reshape residents' perceptions of suburban life and home.

BIO: Soňa G. Lutherová is a research fellow at the Institute of Ethnology and Social Anthropology of the Slovak Academy of Sciences (SAV) in Bratislava. As a researcher, she focuses on studying family in (post)socialist contexts, exploring themes of intergenerational relationships, care, and memory, as well as the use of audiovisual and reflexive methods in ethnographic research. She is the principal investigator of both national and international research projects, including the VEGA 2/0053/22 project "Intergenerational Relationships in Family and Community: An Ethnological Perspective" (2022–2025). She is also a director of visual anthropological documentary films. ORCID ID: 0000-0003-3214-0000.

FUNDING: This research was supported by the Slovak Research and Development Agency, project no. APVV-20-0432.

SOŇA G. LUTHEROVÁ

Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.

„Žijem svoj sen... Nateraz.“ Neistoty suburbánneho bývania v okolí Bratislavy

KLÚČOVÉ SLOVÁ: suburbiá, miestotvorba (placemaking), prináleženie (belonging), novoprišielci

Migrácia ľudí zo stredných a vyšších vrstiev do suburbánnych oblastí zostáva na Slovensku relatívne novým fenoménom (Šuška & Šveda, 2019). V postsocialistickom kontexte boli predstava života v suburbiách konštruovaná ako cesta k sociálnej mobilite a bezpečiu prostredníctvom súkromného vlastníctva bývania a špecifického životného štýlu. Tento ideál odráža snahu zabezpečiť sociálny status rodín, spájajúc rurálnu nostalgiu so zachovaním prepojenia na mestské prostredie. Obyvatelia suburbánnych oblastí však často čelia výzvam, ako sú obmedzená infraštruktúra, sociálna izolácia a nevyhnutnosť reorganizácie starostlivosti a komunikácie v rodinách. Vo svojom každodennom živote redefinujú sociokultúrne významy, kultivujú pocit prináležania k miestu a sociálnemu prostrediu suburbia (belonging).

Tento príspevok sa opiera o výskum predstáv o bývaní a živote v suburbiách z pohľadu novoprišielcov/kýň z Bratislavy alebo iných regiónov na Slovensku. Skúma dynamický proces vytvárania miesta (placemaking), v ktorom sa ideály a každodenné skúsenosti prelínajú a niekedy dostávajú do vzájomného napätia – pretvárajúc predstavy ľudí o živote a domove v suburbiách.

BIO: Soňa G. Lutherová pracuje ako vedecká pracovníčka v Ústave etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i. v Bratislave. Ako výskumníčka sa venuje problematike výskumu rodiny v (post)socializme v kontexte medzigeneračných vzťahov, starostlivosti a pamäti a využitiu audiovizuálnych a reflexívnych metód v etnografickom výskume. Je riešiteľkou domácich i medzinárodných vedeckých projektov (hlavná riešiteľka VEGA 2/0053/22 „Medzigeneračné vzťahy v rodine a v komunite: etnologická perspektíva“ (2022–2025) a režisérkou vizuálno-antropologických dokumentárnych filmov. ORCID ID: 0000-0003-3214-0000

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, projekty č. APVV-20-0432.

Spatial separation of mothers' daily activities in the Bratislava suburbs

KEYWORDS: suburbia, mothers, kindergarten, Slovakia

This paper examines suburban mothers as members of one of the most vulnerable groups in transport. The work focuses on exploring the spatial interrelationships between the locations of home, work, and nursery as key destinations for everyday transportation experiences. The research is based on data from 136 mothers residing in various suburban municipalities surrounding Bratislava. In particular, the relationship between the degree of spatial separation of home, work and nursery locations and mothers' individual characteristics, their gender beliefs or the presence of other helping adults in childcare was examined.

BIO: Katarína Rišová is a researcher at the Institute of Geography at the Slovak Academy of Sciences. In her research, she focuses on the spatial behaviours of individuals, as well as on the spatial analysis of urban public space attributes, with a special emphasis on social justice in transportation.

FUNDING: This research was supported by the Slovak Research and Development Agency, project no. APVV-20-0432 and APVV-21-0286, and by the Scientific Grant Agency of the Ministry of Education, project no. VEGA 2/0008/24.

Priestorová separácia denných aktivít matiek v bratislavskom suburbiu

KLÚČOVÉ SLOVÁ: suburbium, matky, materská škola, Slovensko

Príspevok skúma suburbanne matky ako príslušníčky jednej z najzraniteľnejších skupín v doprave. Práca sa zameriava na skúmanie vzájomných priestorových vzťahov lokalít bydliska, práce a materskej školy, ako nosných destinácií pre každodenné dopravné skúsenosti. Výskum je založený na dátach 136 matiek žijúcich v rôznych suburbanných obciach v okolí Bratislavy. Skúmaný bol najmä vzťah medzi mierou priestorovej separácie lokalít domova, práce a materskej školy a individuálnymi charakteristikami matiek, ich rodovými presvedčeniami či prítomnosťou iných pomáhajúcich dospelých pri starostlivosti o deti.

BIO: Katarína Rišová je vedeckou pracovníčkou na Geografickom ústave SAV, v. v. i. Vo svojom výskume sa zameriava na priestorové správanie jednotlivcov, ako aj na priestorovú analýzu atribútov mestského verejného priestoru, s osobitným dôrazom na sociálnu spravodlivosť v doprave.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, projekty č. APVV-20-0432 a Vedeckou grantovou agentúrou, projekt č. VEGA 2/0008/24.

L'UBICA VITKOVÁ, ZUZAN SUCHÁNKOVÁ, KATARÍNA STEUL ZAŤKOVÁ, PAVEL BETÁK

Slovak Technical University Bratislava,
Faculty of architecture and design

Public spaces as an important socialisation factor in suburbanized areas

KEYWORDS: suburbanisation, public spaces, communities, residential structures, services for residents

Public spaces of settlements represent an important socialisation factor in both urban and rural environments. Due to their economic attractiveness, the catchment areas around larger Slovak cities (especially around Bratislava) are under strong suburbanization pressure. This is manifested in the spontaneous growth of rural settlements, often without appropriate conceptual guidance for their development. This has a significant impact on the level of quality of the residential environment and the related level of quality of social ties. The paradox is that suburbanization tendencies are already manifesting themselves in economically weaker regions of Slovakia, which is conditioned by the preference for living in a family house with a garden.

The paper focuses on presenting the results of analysing the state of public spaces in the studied settlements and their evaluation. The paper also highlights the socialisation potential of public spaces in existing and proposed urban structures, as well as the potential of the natural environment with which they interact.

Research into the issue of public spaces as accelerators of public and social life in settlements in the suburban area of Bratislava was carried out within the DANUrB+ project in collaboration with local communities and associations. The topic is currently being developed as part of dissertations by

doctoral students at the Faculty of Architecture and Design of the Slovak University of Technology in Bratislava.

BIO: Ľubica Vitková is a professor at the Faculty of Architecture and Design of the Slovak University of Technology in Bratislava. In her teaching, research, and creative activities, she focuses on the field of urban design and spatial planning with an emphasis on qualitative and quantitative aspects of urban structures.

Zuzana Suchánková is an architect and urban planner with an architectural practice in Slovakia and abroad. She is an assistant professor at the Institute of Urban Design and Planning, Faculty of Architecture, Slovak University of Technology. In her work, she focuses on the field of urban design with an emphasis on the quality and inclusion of the residential environment.

Pavel Beták and Katarína Steul Zaťková are doctoral students at the Institute of Urban Design and Planning, FAD STU. Their research focuses on cross-border regions and their settlements.

FUNDING: This research was supported by the project DANUrB + Building Regional and Local Resilience through the Valorisation of Danube's Cultural Heritage; Interreg (DTP) DTP3-433-2.2 (433).

L'UBICA VITKOVÁ, ZUZANA SUCHÁNKOVÁ, KATARÍNA STEUL ZAŤKOVÁ, PAVEL BETÁK

Slovak University of Technology in Bratislava,
Faculty of Architecture and Design

Verejné priestranstvá ako dôležitý socializačný faktor v suburbanizovaných oblastiach

KLÚČOVÉ SLOVÁ: suburbanizácia, verejné priestory, komunity, obytné štruktúry, služby pre obyvateľov

Verejné priestory sídiel predstavujú dôležitý socializačný faktor v mestskom aj vidieckom prostredí. Spádové oblasti v okolí väčších slovenských miest (najmä v okolí Bratislavy) sú vzhľadom na svoju ekonomickú atraktivitu pod silným suburbanizačným tlakom. Prejavuje sa to spontánnym rastom vidieckych sídiel, často bez vhodného koncepčného usmerňovania ich rozvoja. To má významný vplyv na úroveň kvality obytného prostredia a s tým súvisiacu úroveň kvality sociálnych väzieb. Paradoxom je, že suburbanizačné tendencie sa prejavujú už aj v ekonomicky slabých regiónoch Slovenska, čo je podmienené preferenciou bývania v rodinnom dome so záhradou.

Príspevok je zameraný na prezentáciu výsledkov analýzy stavu verejných priestranstiev v skúmaných sídlach a ich vyhodnotenie. Príspevok poukazuje aj na socializačný potenciál verejných priestorov v existujúcich a navrhovaných mestských štruktúrach, ako aj na potenciál prírodného prostredia, s ktorým sú v kontakte.

V rámci projektu DANUrB+ v spolupráci s miestnymi komunitami a združeniami bol realizovaný výskum problematiky verejných priestranstiev ako akceleratorov verejného a spoločenského života v sídlach v extraviláne Bratislavy. Téma sa v súčasnosti rozvíja v rámci dizertačných prác doktorandov na Fakulte architektúry a dizajnu STU v Bratislave.

BIO: Ľubica Vitková je profesorka na Fakulte architektúry a dizajnu STU v Bratislave. Vo svojej pedagogickej, výskumnej a tvorivej činnosti sa zameriava na oblasť urbanistickej tvorby a územného plánovania s dôrazom na kvalitatívne a kvantitatívne aspekty urbanistických štruktúr.

Zuzana Suchánková je architektka, urbanistka s architektonickou praxou na Slovensku a v zahraničí. Je odbornou asistentkou na Ústave urbanizmu a územného plánovania FAD STU. Zameriava sa na oblasť urbanistickej tvorby s dôrazom kvalitu a inklúziu obytného prostredia.

Pavel Beták a Katarína Steul Zaťková sú doktorandi na Ústave urbanizmu a územného plánovania. Ich výskum je zameraný na cezhraničné regióny a ich osídlenia.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený projektom DANUrB + Building Regional and Local Resilience through the Valorization of Danube's Cultural Heritage; Interreg (DTP) DTP3-433-2.2 (433).

MONIKA VRZGULOVÁ

Slovak Academy of Sciences, Institute of Ethnology and Social Anthropology

Podkerepušky. Everyday life, communication, and identity

KEYWORDS: local community, identity, belonging, home

The presentation is based on qualitative research (semi-structured interviews) in the former gardening settlement of Podkerepušky, now a hybrid area partly made up of seasonal residents, original gardeners, and year-round residents. Research at this site has focused on capturing the residents' relationship to space and community. The presentation gives access to the residents' perception of their own identity in Podkerepusky (their self-presentation, perception of home and belonging), as well as their everyday communication and actions in trying to create a local community.

BIO: Monika Vrzgulová (ORCID ID: 0000-0002-3463-9166) is a senior research fellow of the Institute of Ethnology and Social Anthropology of the Slovak Academy of Sciences, a prominent expert in Holocaust Studies in Slovakia, issues of memory and identity, the memory policy, and intergenerational communication. She has been conducting domestic and international research using the oral history method for over three decades. She has published the results of her research in seven monographs and dozens of studies. Her book *Oral History and Holocaust in Slovakia: Selective and Contradictory Memories* is forthcoming with Palgrave Macmillan (2024). More information: <https://sav-sk.academia.edu/MonikaVrzgulova>

FUNDING: This research was supported by the Slovak Research and Development Agency, project no. APVV-20-0432.

MONIKA VRZGULOVÁ

Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.

Podkerepušky. Každodennosť, komunikácia a identita

KLÚČOVÉ SLOVÁ: lokálna komunita, identita, spolupatričnosť, domov

Príspevok vychádza z kvalitatívneho výskumu (pološtruktúrované rozhovory) v bývalej záhradkárskej osade Podkerepušky, dnes hybridným územím ktoré z časti tvoria sezónni obyvatelia – pôvodní záhradkári a celoročne bývajúci obyvatelia. Výskum v tejto lokalite sa zameriaval na zachytenie vzťahu obyvateľov k priestoru i spoločenstvu. Prezentácia sprístupňuje vnímanie vlastnej identity obyvateľov Podkerepušiek (ich sebareprezentáciu, vnímanie domova a spolupatričnosti), ale aj ich každodennú komunikáciu a kroky snažiace sa o vytvorenie lokálnej komunity.

BIO: Monika Vrzgulová pracuje na Ústave etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied, a je odborníčkou na problematiku: holokaustu na Slovensku, pamäti a identity, politik spomínania a medzigeneračnej komunikácie. Takmer 30 rokov sa venuje domácim a zahraničným výskumom metódou oral history. Výsledky svojho výskumu publikovala v siedmich monografiách a desiatkach štúdií. Jej kniha *Oral history and Holocaust in Slovakia: Selective and Contradictory Memories* (Selektívne a protichodné spomienky) vychádza vo vydavateľstve Palgrave Macmillan (2024).

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, projekty č. APVV-20-0432.

GABRIELA REPASKÁ

Constantine the Philosopher University in Nitra, Faculty of Natural Sciences and Informatics, Department of Geography, Geoinformatics and Regional Development

Development and demographic structure of the suburban zone of Nitra city

KEYWORDS: demographic structure, indicators, Nitra city, suburbanization, suburban zone

In the suburban area of the city of Nitra, there is an intense migration of the population, resulting in the development of new localities and residential complexes. The aim is to highlight the development of suburbanization of the city of Nitra over the last 20 years or so, the growth of the suburban zone, as well as the growth of rural communities affected by suburbanization. It is the proportion of those who have migrated to rural communities from the city of Nitra that has shaped the suburban hinterland of the city. Following the development of suburbanization, several indicators of suburbanization were examined, including municipalities in the Nitra region. While in 2001 the population of the city of Nitra was 87,262, in 2023 this number decreased to 76,499 inhabitants, which is a decrease of up to 12.3%. In the rural municipalities of the Nitra Region, the population increased slightly by 0.54%. The emigration of the population from the city is the primary factor contributing to the overall decline in population. The migration balance of the city of Nitra has been negative for the last few years. More significant changes have been observed in the municipalities around the city of Nitra, while in the period 2001-2005, the value of the migration balance was only up to 12%. Gradually, immigration to the municipalities has become stronger, resulting in the growth of the migration balance up to a value of more than 24% (2020-2023). While in 2001 the suburban zone of the city of Nitra had 23 municipalities, currently it consists of only 13 municipalities located in close proximity to the city. Mostly inhabitants of younger age categories, young families with children, with mostly secondary or higher education, are moving to rural municipalities for housing reasons.

BIO: Gabriela Repaská is a scientific and pedagogical worker in the Department of Geography, Geoinformatics and Regional Development, Faculty of Natural Sciences and Informatics, Constantine the Philosopher University in

Nitra, Slovakia. Her research mainly deals with human geography (the issue of suburbanization, migration, ageing, and local identity) and didactics of geography (focusing on microgeography and field research). She teaches courses on human geography (Demogeography, Settlement Geography) and Geographic Information System.

GABRIELA REPASKÁ

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta prírodných vied
a informatiky, Katedra geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja

Vývoj a demografická štruktúra suburbánnej zóny mesta Nitra

KLÚČOVÉ SLOVÁ: demografická štruktúra, indikátory, mesto Nitra, suburbanizácia, suburbánna zóna

Priestorový rast mesta a jeho expanzia do prímestskej krajiny je dlhodobý proces vývoja mesta od jeho vzniku až po súčasnosť. V prímestskej zóne mesta Nitra dochádza k intenzívnemu sťahovaniu obyvateľstva, ktorého dôsledkom je rast nových lokalít a obytných súborov. Cieľom je poukázať na vývoj suburbanizácie mesta Nitra za obdobie posledných viac ako 20 rokov, rozrastanie suburbánnej zóny, ako aj rast vidieckych obcí zasiahnutých suburbanizáciou. Práve podiel prisťahovaných do vidieckych obcí z mesta Nitra formoval suburbánne zázemie mesta. Pri sledovaní vývoja suburbanizácie vstúpili do výskumu viaceré indikátory suburbanizácie a všetky obce Nitrianskeho kraja. Kým v roku 2001 žilo v meste Nitra 87 262 obyvateľov, v roku 2023 tento počet klesol na 76 499 obyvateľov, čo je pokles o 12,3 %. Vo vidieckych obciach Nitrianskeho kraja počet obyvateľov mierne narástol o 0,54 %. Na celkovom poklese obyvateľstva sa podieľa predovšetkým emigrácia obyvateľstva z mesta. Migračné saldo mesta Nitra bolo za obdobie posledných rokov záporné. Výraznejšie zmeny zaznamenali obce v okolí mesta Nitra, kým v období rokov 2001 – 2005 v nich dosahovala hodnota migračného salda len do 12 %, postupne imigrácia do obcí silnela, čo malo za následok rast migračného salda až na hodnotu vyššiu ako 24 %. Tieto obce v bezprostrednom okolí mesta Nitra možno považovať za obce s prebiehajúcim procesom suburbanizácie. Kým v roku 2001 mala suburbánna zóna mesta Nitra 23 obcí, v súčasnosti ju tvorí len 13 obcí lokalizovaných v blízkej dostupnosti k mestu. Do vidieckych obcí sa sťahujú prevažne obyvatelia mladších vekových kategórií, mladé rodiny s deťmi s prevažne so stredoškolským alebo vysokoškolským vzdelaním z bytových dôvodov.

BIO: Gabriela Repaská je pedagogicko-vedecká pracovníčka na Katedre geografie, geoinformatiky a regionálneho rozvoja Fakulty prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Vo svojej výskumnej činnosti sa venuje najmä humánnej geografii (problematika suburbanizácie,

migrácie, starnutia obyvateľstva, lokálnej identity) a didaktike geografie (so zameraním na mikrogeografiu a terénny výskum). Vyučuje predmety humánnej geografie (Demogeografia, Geografia sídiel) a Geografické informačné systémy.

LADISLAV NOVOTNÝ, JANETTA NESTOROVÁ DICKÁ, LORÁNT PREGI, MARIÁN KULLA

Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Science, Institute of Geography

Suburban development of Košice and potential impacts of the Volvo investment

KEYWORDS: suburbanization, Volvo investment, cohort-component method, population projection, transport emissions, Košice region

The urban region of Košice has experienced rapid decentralisation of population during the past thirty years. While the population of Košice city decreased by 15,000 inhabitants (from 240,000 to 225,000), the Košice-okolie district, which encompasses the city's suburban area, grew by 30,000 inhabitants (from 100,000 to 130,000). In 2026, Volvo is expected to launch production in the immediate suburban area of Košice. This represents the most significant investment in the region in decades and is likely to enhance its attractiveness for migration, further contributing to population growth. This paper presents a population prognosis for Košice and the Košice-okolie district for the years 2030 and 2050, developed using the cohort-component method while considering natural reproduction and internal migration. Additionally, we project demographic trends using an analogy with the Žilina urban region following the investment by KIA Motors. Based on both population development scenarios, we estimate the future number of private cars in individual municipalities and model emission trends from individual car transport associated with commuting. Municipalities often welcome suburban settlers, as they bring population growth and increased local revenues. However, the estimated development of emissions from individual car transport represents an example of risks associated with this trend.

BIO: Ladislav Novotný is the Director of the Institute of Geography at the Faculty of Science, Pavol Jozef Šafárik University in Košice, and an associate

professor in the Department of Human and Regional Geography. His research focuses on population migration, urban development, and the redistribution of human capital. He also participates in research addressing public perceptions of various geographic phenomena, including urban heat islands, the amenities of selected settlement units, and renewable energy production facilities.

Janetta Nestorová Dická is an associate professor at the Department of Human and Regional Geography, Institute of Geography, Faculty of Science, Pavol Jozef Šafárik University in Košice. Her research focuses on the spatial dynamics of urban and rural environments, population development, and forecasting using advanced statistical methods. She analyses long-term demographic trends, models population changes, and assesses their impact on regional development, educational infrastructure, and quality of life.

Loránt Pregi is an assistant professor in the Department of Human and Regional Geography, Institute of Geography, Faculty of Science, Pavol Jozef Šafárik University in Košice. His research focuses on population dynamics, the development of migration and migration trends, selective migration, the significance of migration in terms of population redistribution, as well as on the cartographic visualisation of migration and other spatial processes.

Marián Kulla is an assistant professor at the Department of Human and Regional Geography, Institute of Geography, Faculty of Science, Pavol Jozef Šafárik University in Košice. His research focuses on the transformation of economic sectors, particularly industry, with regard to changes in their spatial distribution at the national, regional, and local levels. He is also involved in research on the spatial redistribution of jobs in Slovakia and on the social acceptance of renewable energy sources.

FUNDING: This research was supported by the EU NextGenerationEU through the Recovery and Resilience Plan for Slovakia, project no. 09I03-03-V05-00008, and by the Scientific Grant Agency of the Ministry of Education, project no. VEGA 1/0768/24.

LADISLAV NOVOTNÝ, JANETTA NESTOROVÁ DICKÁ, LORÁNT PREGI, MARIÁN KULLA

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
Prírodovedecká fakulta, Ústav geografie

Suburbánný vývoj Košíc a potenciálne dopady investície spoločnosti Volvo

KLÚČOVÉ SLOVÁ: suburbanizácia, Volvo investícia, kohortno-komponentná metóda, populačná projekcia, dopravné emisie, Košice región

Urbánný vývoj v košickom mestskom regióne v posledných tridsiatich rokoch charakterizovala intenzívna decentralizácia obyvateľstva. Kým počet obyvateľov mesta Košice klesol o 15 000 obyvateľov (z 240 000 na 225 000), v okrese Košice-okolie zahŕňajúcom suburbánne zázemie mesta vzrástol o 30 000 obyvateľov (zo 100 000 na 130 000). V roku 2026 by mala v bezprostrednej blízkosti Košíc spustiť výrobu spoločnosť Volvo. Ide o najväčšiu investíciu v regióne za posledné desaťročia, ktorá pravdepodobne zvýši jeho atraktívnosť pre migráciu, a tým prispeje k populačnému rastu. Príspevok predstavuje populačnú prognózu pre Košice a okres Košice-okolie na roky 2030 a 2050, vypracovanú kohortno-komponentnou metódou pri zohľadnení prirodzenej reprodukcie a vnútornej migrácie. Okrem toho projektujeme demografické trendy pomocou analógie so žilinským urbánnym regiónom po investícii KIA Motors. Na základe oboch scenárov vývoja populácie odhadujeme budúci počet osobných áut v jednotlivých obciach a modelujeme emisné trendy z individuálnej automobilovej dopravy spojenej s dochádzaním. Samosprávy v suburbánnom zázemí často vítajú prisťahovalcov z miest, pretože prinášajú rast populácie a zvýšené miestne príjmy. Odhadovaný vývoj produkcie emisií z individuálnej automobilovej dopravy však dopĺňa paletu rizík, ktoré sú s týmto trendom spojené.

BIO: Ladislav Novotný je riaditeľ Ústavu geografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a docent na tamojšom Oddelení

humánnej a regionálnej geografie. Jeho výskum sa orientuje na migráciu obyvateľstva, urbánny vývoj, redistribúciu ľudského kapitálu. Podieľa sa tiež na výskume percepcie obyvateľstva rôznych geografických javov vrátane mestských tepelných ostrovov, vybavenosti vybraných sídelných útvarov či zariadenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

Janetta Nestorová Dická pôsobí ako univerzitná docentka na Oddelení humánnej a regionálnej geografie, Ústave geografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vo výskume sa zameriava na priestorovú dynamiku urbánneho a rurálneho prostredia, populačný vývoj a prognózovanie s využitím pokročilých štatistických metód. Venuje sa analýze dlhodobých demografických trendov, modelovaniu populačných zmien a hodnoteniu ich dopadov na regionálny rozvoj, vzdelávaciu infraštruktúru a kvalitu života.

Loránt Pregi je odborný asistent na Oddelení humánnej a regionálnej geografie, Ústavu geografie, Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vo výskume sa zameriava na dynamiku obyvateľstva, vývoj migrácie a migračných trendov, selektívnu migráciu, význam migrácie z hľadiska redistribúcie obyvateľstva, ako aj kartografickú vizualizáciu migrácie a iných priestorových procesov.

Marián Kulla je odborný asistent na Oddelení humánnej a regionálnej geografie, Ústavu geografie, Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Oblasťou jeho výskumu je transformácia odvetví hospodárstva, predovšetkým priemyslu aj s ohľadom na zmeny v ich priestorovej distribúcii v celoštátnej, regionálnej i lokálnej mierke. Podieľa sa aj na výskume priestorovej redistribúcie pracovných miest na Slovensku, ako aj na výskume sociálnej akceptácie obnoviteľných zdrojov energie.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený EÚ NextGenerationEU prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti SR, projekt č. 09I03-03-V05-00008 a Vedeckou grantovou agentúrou, projekt č. VEGA 2/0008/24.

LORÁNT PREGI

LADISLAV NOVOTNÝ

Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Science,
Institute of Geography

The impact of selective migration on the age structure of the population in the Functional Urban Regions of Bratislava and Košice

KEYWORDS: selective migration, age, decentralisation, functional urban region, Bratislava, Košice

Since the mid-1990s, decentralisation of the population has become the dominant process in urban development across most regions of Slovakia. This process has significantly shaped the hinterlands of cities, with intensive immigration leading to rapid population growth in suburban areas, particularly around the largest cities. However, migration is highly heterogeneous, and its trends vary across different age categories of migrants. Decentralisation is primarily driven by migrants aged 25 to 34, especially young families with children. Decentralisation, therefore, has a significant impact on the age structure of the population in urban hinterlands. This is also reflected in specific demands, particularly for public services. The aim of this paper is to analyse migration trends based on the age of migrants in the functional urban regions (FUR) of Bratislava and Košice and to evaluate the relationship between selective migration and changes in the age structure of the population. The analysis is based on anonymised microdata from the Statistical Office of the Slovak Republic on migration between municipalities in Slovakia for the period 1996–2022.

BIO: Loránt Pergi is an assistant professor in the Department of Human and Regional Geography, Institute of Geography, Faculty of Science, Pavol Jozef Šafárik University in Košice. His research focuses on population dynamics, the development of migration and migration trends, selective migration, the significance of migration in terms of population redistribution, as well as on the cartographic visualisation of migration and other spatial processes.

Ladislav Novotný is the Director of the Institute of Geography at the Faculty of Science, Pavol Jozef Šafárik University in Košice, and an associate professor in the Department of Human and Regional Geography. His research focuses on population migration, urban development, and the redistribution

of human capital. He also participates in research addressing public perceptions of various geographic phenomena, including urban heat islands, the amenities of selected settlement units, and renewable energy production facilities.

FUNDING: This research was supported by the EU NextGenerationEU through the Recovery and Resilience Plan for Slovakia, project no. 09I03-03-V05-00008, and by the Scientific Grant Agency of the Ministry of Education, project no. VEGA 1/0768/24.

LORÁNT PREGI LADISLAV NOVOTNÝ

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
Prírodovedecká fakulta, Ústav geografie

Vplyv selektívnej migrácie na vekovú štruktúru obyvateľstva funkčných mestských regiónov Bratislava a Košice

KLÚČOVÉ SLOVÁ: selektívna migrácia, vek, decentralizácia, funkčný mestský región, Bratislava, Košice

Decentralizácia obyvateľstva sa od polovice 90. rokov minulého storočia stala dominantným procesom v urbánnom vývoji väčšiny regiónov Slovenska. Tento proces významne formoval zázemie miest, pričom intenzívna imigrácia spôsobila prudký populačný rast suburbánnych oblastí najmä najväčších miest. Migrácia je však vnútorné veľmi heterogénna a jej trendy sa líšia medzi rôznymi vekovými kategóriami migrantov. Na decentralizácii sa najviac podieľajú migranti vo veku 25 až 34 rokov, najmä mladé rodiny s deťmi. Decentralizácia preto výrazne vplýva na vekovú štruktúru obyvateľstva v zázemí miest. To sa prejavuje aj v špecifických nárokoch na vybrané, najmä verejné služby. Cieľom príspevku je preskúmať migračné trendy v závislosti od veku migrantov vo funkčných mestských regiónoch Bratislavy a Košíc a zhodnotiť vzťah selektívnej migrácie s vývojom vekovej štruktúry obyvateľstva. Analýza vychádza z anonymizovaných mikrodát Štatistického úradu SR o migráciách medzi obcami Slovenskej republiky za obdobie 1996 – 2022.

BIO: Loránt Pergi je odborný asistent na Oddelení humánnej a regionálnej geografie, Ústavu geografie, Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vo výskume sa zameriava na dynamiku obyvateľstva, vývoj migrácie a migračných trendov, selektívnu migráciu, význam migrácie z hľadiska redistribúcie obyvateľstva, ako aj kartografickú vizualizáciu migrácie a iných priestorových procesov.

Ladislav Novotný je riaditeľ Ústavu geografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a docent na tamomšom Oddelení humánnej a regionálnej geografie. Jeho výskum sa orientuje na migráciu obyvateľstva, urbánny vývoj, redistribúciu ľudského kapitálu. Podieľa sa tiež na výskume percepcie obyvateľstva rôznych geografických javov vrátane

mestských tepelných ostrovov, vybavenosti vybraných sídelných útvarov či zariadenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený EÚ NextGenerationEU prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti SR, projekt č. 09I03-03-V05-00008 a Vedeckou grantovou agentúrou, projekt č. VEGA 2/0008/24.

MARTIN LUKÁČ KINČEŠ

Slovak Academy of Sciences, Institute of Ethnology and Social Anthropology

The phenomenon of “transferred identities” in a large-city suburb (an example of the village of Šenkvice)

KEYWORDS: Šenkvice; migration; suburbanization; local identity; local economy; development

The impact of suburbanization on municipalities in the hinterland of Bratislava has only become noticeable in the last few decades. The municipality of Šenkvice can also be included in this group of municipalities, as it has been one of the largest rural municipalities in the entire territory of Slovakia for a long time (since before the modern suburbanization in the western Slovak countryside). Its position in a historically urbanised area and, above all, its strategic location on the main railway corridor create one of the most attractive locations for living in the vicinity of the capital.

The presented study will try to answer the question of what direct and indirect effects the influx of “suburbanizing population” has on the existing communities of old settlers and what tools exist for the integration of these two socio-provenance entities into one cohesive community of citizens. However, in the case of this municipality, a less traditional part of the population is also involved in the usual suburbanization migration flows—a substantial share of citizens returning from the surrounding towns to their home village.

The aim of the study is also to highlight the hypothetical fact (and, at the same time, confirm or refute it in more detail) that even in municipalities with sufficiently developed infrastructure and civic amenities, there remains an adequate risk of social tension, despite similar socioeconomic characteristics of households. The location of the village of Šenkvice is all the more relevant because it is a village with a robust local identity and local patriotism rooted in a centuries-old historical tradition. At the same time, the entire demographic history of the village is characterised by the influx of new populations.

BIO: Martin Lukáč Kinčeš is a doctoral student at the Institute of Ethnology and Social Anthropology of the Slovak Academy of Sciences in Bratislava,

where, under the supervision of Prof. PhDr. Zuzana Beňušková, CSc., is working on his dissertation *Territorial Identities of Northwestern Slovakia on the Borderline between Traditional Culture and Institutionalism (Actors, Socio-cultural Aspects and Contemporary Contexts)*. He also focuses on issues of territorial identities, institutional and urban anthropology, community and local forms of regional development, cultural and geographical regionalisation of Slovakia, and local chronicling. More information: <https://uesa.sav.sk/ludia/mgr-martin-lukac/>

FUNDING: This research was supported by the Scientific Grant Agency of the Ministry of Education, project no. VEGA 2/0058/22 *Revitalisation of cultural heritage in public space as a reflection of global influences on rural and urban communities*.

MARTIN LUKÁČ KINČEŠ

Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.

Fenomén „prenesených identít“ na predmestí veľkomesta (príklad obce Šenkvice)

KLÚČOVÉ SLOVÁ: Šenkvice, migrácia, suburbanizácia, lokálna identita, miestna ekonomika, rozvoj

Vplyv suburbanizácie na obce v zázemí Bratislavy začal byť všeobecne zreteľný až v posledných desaťročiach. Do skupiny samospráv s prejavmi suburbanizačného procesu môžeme zaradiť aj obec Šenkvice, ako dlhodobo jednu z najväčších vidieckych obcí na celom území Slovenska. Jej pozícia v historicky urbanizovanom území, blízkom susedstve pohoria Malé Karpaty a predovšetkým strategická poloha na hlavnom železničnom koridore z obce Šenkvice, vytvárajú jednu z najatraktívnejších lokalít na bývanie v okolí hlavného mesta.

Predložená štúdia sa pokúsi na základe zrealizovaného, niekoľko rokov trvajúceho terénneho (respondentského) prieskumu, odpovedať na otázku, aké priame i nepriame vplyvy má prílev „suburbanizačného obyvateľstva“ na existujúce komunity starousadlíkov a aké nástroje existujú na integráciu týchto dvoch sociálno-provenienčných entít do jednej súdržnej komunity občanov. Do obvyklých suburbanizačných migračných tokov sa však v prípade tejto obce zapája aj jeden menej tradičný – zásadný podiel občanov, vracajúcich sa z okolitých miest (a najmä z Bratislavy) späť do „rodnej“, resp. domovskej obce.

Cieľom štúdie je tiež poukázať na hypotetickú skutočnosť (a zároveň ju bližšie potvrdiť alebo vyvrátiť), že aj v obciach s dostatočne vybudovanou infraštruktúrou a občianskou vybavenosťou existuje adekvátne riziko sociálneho napätia, napriek podobným socioekonomickým danostiam domácností. Lokalita obce Šenkvice je o to relevantnejšou, že ide o obec s mimoriadne silnou lokálnou identitou a lokálpatriotizmom na báze stáročnej historickej tradície – a pritom celé demografické dejiny obce sú v rozhodujúcich okamihoch jej vývoja založené na príleve nového obyvateľstva (chorvátske etnikum v 16. storočí, družstevníci zo severného Slovenska v 20. storočí a pod.).

BIO: Martin Lukáč Kinčeš pôsobí ako doktorand Ústavu etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied, v. v. i. v Bratislave, kde pod vedením

prof. PhDr. Zuzany Beňuškovéj, CSc. spracováva dizertačnú prácu *Územné identity severozápadného Slovenska na pomedzí tradičnej kultúry a inštitucionalizmu (aktéri, sociokultúrne aspekty a súčasné kontexty)*. Venuje sa aj problematike územných identít, inštitucionálnej a urbánnej antropológie, komunitným a lokálnym formám regionálneho rozvoja, kultúrnej a geografickej regionalizácii Slovenska a lokálnemu kronikárstvu.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Vedeckou grantovou agentúrou Ministerstva školstva VEGA 2/0058/22 *Revitalizácia kultúrneho dedičstva vo verejnom priestore ako reflexia globálnych vplyvov na vidiecke a mestské komunity*.

Resilient Roots: Indigenous Strategies in Navigating Suburban Socio-Political Dynamics in a suburb in the Bratislava city hinterland

KEYWORDS: suburbanization, Long-term residents, Power relations, Capital (economic, social, cultural, symbolic)

This study examines the intricate relationships between indigenous communities and middle-class newcomers in a rapidly expanding suburb of Bratislava. Despite socio-economic disparities, indigenous populations—often perceived as less privileged—demonstrate a remarkable capacity for maintaining and advancing their socio-political influence. By examining local governance structures, civic engagement, and grassroots initiatives, the research reveals that indigenous groups leverage historical, cultural, and communal ties to assert their presence and pursue their interests effectively. These strategies enable them to navigate shifting power balances and resist marginalisation, thereby fostering a dual narrative of coexistence and competition. The findings challenge conventional assumptions about socio-political hierarchies in suburban development and underscore the nuanced resilience of indigenous communities amidst demographic and economic transformations.

BIO: Pavel Šuška works at the Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences, where he has long been working on issues of urban transformation and the interactions between changes in the built environment and social change. His current research focuses on how changing urban and suburban spaces reflect and influence the forms and dynamics of urban activism, as well as the roles of grassroots movements in shaping urban spaces and promoting social change.

FUNDING: This research was supported by the Slovak Research and Development Agency, project no. APVV-20-0432, and by the Scientific Grant Agency of the Ministry of Education, project no. VEGA 2/0008/24.

Nerovné pole prináležitosti: Dynamika kapitálu a moci medzi dlhodobými obyvateľmi v suburbanizovanej obci

KLÚČOVÉ SLOVÁ: suburbanizácia, dlhodobí obyvatelia, mocenské vzťahy, kapitál (ekonomický, sociálny, kultúrny, symbolický)

Štúdia skúma sociálnu dynamiku a mocenské vzťahy medzi dlhodobými obyvateľmi Chorvátskeho Grobu, obce, ktorá prechádza rýchlou suburbanizáciou v blízkosti Bratislavy. Výskum presahuje binárne chápanie novousadlíkov verzus starousadlíkov a skúma vnútornú diferenciáciu v rámci etablovaného obyvateľstva, pričom sa zameriava na to, ako historické sociálne hierarchie, etnická identita a nerovnomerne rozložené formy kapitálu (ekonomického, sociálneho, kultúrneho, symbolického) formujú ich skúsenosti a reakcie na zmeny. Prostredníctvom etnografických metód štúdia analyzuje mobilizáciu symbolického kapitálu, ako je koncept autochtónie („svitar/svitari“), a pretrvávajúce historických triednych rozdielov („bíreš“) ako kľúčových faktorov ovplyvňujúcich sociálne postavenie a medziskupinové vzťahy medzi dlhodobými obyvateľmi. Okrem toho skúma, ako rozdiely v kultúrnom a sociálnom kapitáli ovplyvňujú schopnosť rôznych skupín zúčastňovať sa na miestnom politickom živote a orientovať sa vo vyvíjajúcom sa sociálnom prostredí. Zistenia prispievajú k diferencovanejšiemu chápaniu transformácie prímestských oblastí v postsocialistických kontextoch a zdôrazňujú zložitú súhrnu historického dedičstva a súčasnej dynamiky pri formovaní miestnych mocenských štruktúr a sociálnej súdržnosti.

BIO: Pavel Šuška pôsobí v Geografickom ústave SAV, v. v. i., kde sa venuje otázkam mestskej transformácie a vzájomným vplyvom medzi zmenami vybudovaného prostredia a sociálnymi zmenami. Vo svojej výskumnej práci si všíma, ako meniace sa mestské a predmestské priestory odrážajú a ovplyvňujú sociálnu štruktúru, dynamiku mestského aktivizmu a sociálneho organizovania, úlohy hnutí zdola pri formovaní mestských priestorov a podpore sociálnych zmien.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, projekty č. APVV-20-0432 a Vedeckou grantovou agentúrou, projekt č. VEGA 2/0008/24.

L'UBICA VOĽANSKÁ

Slovak Academy of Sciences, Institute of Ethnology
and Social Anthropology

Where Do We Belong? Close People, Familiar Places, and Identity Associated with the Concept of Belonging

KEYWORDS: belonging, territorial belonging, kinship relations, neighbourhood, symbolic community

My paper examines how individuals and groups form and sustain relationships with places and communities, thereby shaping their identities and social connections. The concept of belonging, which is somewhat awkwardly translated into Slovak as “príslušnosť” or affiliation to something, encompasses three main dimensions:

Territorial belonging focuses on how people form connections to places through everyday practices, memories, and traditions tied to a specific location (Edwards, 1998). Places are thus not merely physical spaces—they carry cultural meanings and stories that co-construct a sense of identity and belonging.

Community and intersubjectivity: Belonging to a community manifests through mutual care and reciprocity. Kinship and neighbourhood relations are not fixed or predetermined but are shaped over time through shared experiences. To be “related to someone” means being defined by that relationship, emphasising the importance of intersubjective bonds (Edwards, Strathern, 2000).

Symbolic community (Cohen, 1985): Belonging can transcend physical presence, thus supporting the capacity of communities to respond to social change through the significance of shared symbols. These are linked to the core of communal existence but interpreted at the level of individuals. For this reason, they may be interpreted differently, which creates room for high adaptability (Cohen, 1985: 91; cf. also Geertz, 1966: 5). The possibility of varied interpretations of belonging enables people to adapt to new existential conditions, as long as at least the basic prerequisites for the reproduction of symbols are fulfilled—for example, when activities forming part of their

collective identity can be continuously practiced. These activities may also be virtual in nature, such as a website or an online community.

As an example of belonging that transcends physical presence, I have chosen the stories of former residents of the Avion apartment building in Bratislava, built in 1932 (see Haberlandová and Voľanská, 2021). Even after moving to the suburbs of Bratislava or leaving the city altogether, many of them maintain a strong emotional connection to their former home. Their memories, friendships, and shared experiences from Avion remain vital to their identity, reinforcing a sense of belonging that transcends geographic relocation.

BIO: Ľubica Voľanská is a researcher at the Institute of Ethnology and Social Anthropology of the Slovak Academy of Sciences, where she focuses on the study of family, kinship, and everyday life in both contemporary and historical contexts. In her work, she analyses the connection between individual life stories and significant social and political changes, using methods of (auto) biographical research. She also investigates intangible cultural heritage in relation to intergenerational transmission and relationships, emphasising methodological reflection on research conducted in the home environment. She is the author and co-author of several publications on ageing, family relationships, and identity. In the monograph *Avion* (Haberlandová, Voľanská, 2021), she explores the stories of residents of a functionalist apartment building in Bratislava, highlighting the interconnection of architecture, memory, and community identity.

FUNDING: This research was supported by the Slovak Research and Development Agency, project no. APVV-20-0432.

L'UBICA VOĽANSKÁ

Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.

Kam patríme? Blízki ľudia, známe miesta a identita spojená s pojmom “belonging”

KLÚČOVÉ SLOVÁ: belonging, teritoriálna príslušnosť, príbuzenské vzťahy, susedstvo, symbolická komunita

Môj príspevok sa zaoberá spôsobmi, ako jednotlivci a skupiny vytvárajú a udržiavajú vzťahy s miestami a komunitami, čím formujú svoju identitu a sociálne väzby. Pojem “belonging”, ktorý sa do slovenského jazyka nie celkom šikovne prekladá ako “príslušnosť”, či prináležanie k niečomu, zahŕňa tri hlavné dimenzie:

Teritoriálna príslušnosť sa zameriava na to, ako si ľudia vytvárajú väzby k určitým miestam prostredníctvom každodenných činností, spomienok a tradícií zviazaných s daným miestom (Edwards, 1998). Miesta teda nie sú len fyzickými priestormi, nesú kultúrne významy a príbehy, ktoré spoluvytvárajú pocit identity a “príslušnosti”.

Komunita a intersubjektivita: príslušnosť ku komunite sa prejavuje vzájomnou starostlivosťou a reciprocitou. Príbuzenské a susedské vzťahy nie sú vopred dané a nemenné, ale vytvárajú sa v priebehu času prostredníctvom spoločných zážitkov. Byť “niečím príbuzný” znamená byť definovaný týmto vzťahom, čo zdôrazňuje význam intersubjektívnych väzieb (Edwards, Strathern, 2000).

Symbolická komunita (Cohen, 1985): príslušnosť môže presahovať fyzickú prítomnosť – podporuje tak schopnosť komunít čeliť sociálnym zmenám prostredníctvom zvýznamnenia zdieľaných symbolov, ktoré sú späté s podstatou existencie spoločenstva, ale interpretované na úrovni jednotlivcov. Z tohto dôvodu môžu byť interpretované rôzne, čo vytvára priestor pre vysokú adaptabilitu (Cohen, 1985: 91; porov. tiež Geertz, 1966: 5). Vďaka možnosti rôznych interpretácií príslušnosti sú ľudia schopní prispôbiť sa novým okolnostiam bytia, ak sú splnené aspoň základné podmienky pre reprodukciu symbolov – napríklad je možné opakovane vykonávať činnosti, ktoré tvoria súčasť ich kolektívnej identity. Tieto činnosti môžu mať aj virtuálny charakter, ako napríklad webová stránka alebo online komunita.

Ako príklad príslušnosti presahujúcej fyzickú prítomnosť som zvolila príbehy bývalých obyvateľov a obyvateľiek bytového domu Avion v Bratislave (postavený v roku 1932, pozri viac Haberlandová, Voľanská, 2021). Mnohí z nich, aj keď sa presťahovali na predmestia Bratislavy alebo dokonca opustili mesto, si naďalej udržiavajú silné emocionálne prepojenie na svoj bývalý domov. Ich spomienky, priateľstvá a spoločné zážitky z Avionu zostávajú dôležitou súčasťou ich identity a posilňujú pocit príslušnosti, ktorý presahuje geografické premiestnenie.

BIO: Ľubica Voľanská je vedeckou pracovníčkou Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i., kde sa venuje výskumu rodiny, príbuzenstva a skúmaniu každodennosti v súčasných i historických kontextoch. Vo svojich prácach analyzuje prepojenie individuálnych životných príbehov s veľkými spoločenskými a politickými zmenami, pričom využíva metódy (auto)biografického výskumu. Zameriava sa aj na výskum nehmotného kultúrneho dedičstva v prepojení s transmišiou a vzťahmi medzi generáciami, pričom kladie dôraz na metodologickú reflexiu výskumu v domácom prostredí. Je autorkou a spoluautorkou viacerých publikácií, ktoré sa zaoberajú témami starnutia, rodinných väzieb a identity. V monografii Avion (Haberlandová, Voľanská, 2021), skúma príbehy obyvateľov funkcionalistického bytového domu v Bratislave, čím poukazuje na prepojenie architektúry, pamäti a komunitnej identity.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, projekty č. APVV-20-0432.

JURAJ MAJO^{1, 2} MARCELA KÁČEROVÁ¹

¹ Comenius University Bratislava, Faculty of Natural Sciences,
Department of Economic and Social Geography, Demography
and Territorial Development

² Slovak Academy of Sciences, Institute of Ethnology and Social
Anthropology

Theoretical approaches in the study of religion/ nonreligion in suburban areas (example of Bratislava)

KEYWORDS: religion, suburban, migration, secularisation

This contribution focuses on the theoretical aspects of the relationship between suburban dynamics and changes in the religious and non-religious landscape of these areas. Several examples, primarily from Western Europe, illustrate the diverse roles that religion can play in suburban contexts. On the one hand, suburban areas offer fertile ground for the development of new forms of religious life and may provide revitalising impulses for older religious communities. On the other hand, they can also contribute to the rise in the number of people who are unaffiliated with any religion or detached from official religious institutions. We aim to outline the main theoretical approaches in this field, supported by examples from the Bratislava region, primarily based on quantitative data from censuses.

BIO: Juraj Majo is a senior researcher at the Institute of Ethnology and Social Anthropology at the Slovak Academy of Sciences. Trained initially in human geography and demography, his research explores religion, non-religion, and secularisation in Central Europe, with a particular focus on contemporary religious transformations, shifts in identity, and the role of religion in public life. He also specialises in Roma religiosity and spirituality, examining their socio-cultural and historical dimensions. His work extends to historical demography, where he analyses long-term population trends and demographic shifts. He has contributed to numerous academic publications and international research projects, collaborating with scholars across Europe on interdisciplinary studies of religion and society.

Marcela Káčerová, a graduate of the Faculty of Natural Sciences at Comenius University in Bratislava, obtained her PhD in Human Geography. She

currently works as an assistant professor at Comenius University in Bratislava, at the Department of Economic and Social Geography, Demography, and Territorial Development, Faculty of Natural Sciences. She has collaborated on several scientific projects. Her research profile encompasses topics in demography, focusing on the study of demographic processes and structures, with a particular emphasis on population ageing and the ageing population.

FUNDING: This research was supported by the Slovak Research and Development Agency, project no. APVV-20-0432.

JURAJ MAJO^{1, 2} MARCELA KÁČEROVÁ¹

¹ Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja

² Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.

Teoretické prístupy v štúdiu náboženstva/ nenáboženstva v suburbánnych oblastiach (príklad Bratislavy)

KLÚČOVÉ SLOVÁ: náboženstvo, suburbium, migrácia, sekularizácia

Tento príspevok sa zameriava na teoretické aspekty vzťahu medzi dynamikou suburbánnych oblastí a zmenami v náboženskej a nenáboženskej krajine týchto území. Viaceré príklady, najmä zo západnej Európy, ilustrujú rôznorodé úlohy, ktoré môže náboženstvo v suburbánnom kontexte zohrávať. Na jednej strane suburbánne oblasti poskytujú priaznivé prostredie pre vznik nových foriem náboženského života a môžu priniesť oživenie starším náboženským komunitám. Na druhej strane však môžu tiež prispieť k nárastu počtu ľudí, ktorí nie sú viazaní na žiadnu náboženskú organizáciu alebo sa od oficiálnych náboženských inštitúcií dištancujú. Naším cieľom je načrtnúť hlavné teoretické prístupy v tejto oblasti, podporené príkladmi z bratislavského regiónu, najmä na základe kvantitatívnych údajov zo sčítaní obyvateľstva.

BIO: Juraj Majo je samostatným vedeckým pracovníkom Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV. Pôvodne vyštudoval humánnu geografiu a demografiu, vo svojom výskume sa venuje náboženstvu, nenáboženstvu a sekularizácii v strednej Európe, pričom sa zameriava najmä na súčasné náboženské premeny, zmeny v identite a úlohou náboženstva vo verejnom živote. Špecializuje sa aj na rómsku religiozitu a spiritualitu, pričom skúma ich sociokultúrny a historický rozmer. Jeho práca zasahuje aj do oblasti historickej demografie, kde analyzuje dlhodobé populačné trendy a demografické zmeny. Podieľal sa na mnohých vedeckých publikáciách a medzinárodných výskumných projektoch, spolupracuje s vedcami z celej Európy na interdisciplinárnych štúdiách náboženstva a spoločnosti.

Marcela Káčerová je absolventkou Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde získala doktorát z humánnej geografie. V súčasnosti pôsobí ako odborná asistentka na Katedre ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja Prírodovedeckej fakulty Univerzity

Komenského v Bratislave. Spolupracovala na viacerých vedeckých projektoch. Jej výskumný profil zahŕňa témy z oblasti demografie so zameraním na štúdium demografických procesov a štruktúr s osobitným dôrazom na starnutie obyvateľstva a starnutie populácie.

FINANCOVANIE: Tento výskum bol podporený Agentúrou na podporu výskumu a vývoja, projekty č. APVV-20-0432.